

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

1.22.5. Формулиране на основните и специфичните проблеми на територията

СТЕПЕНИ: + - ниска; ++ - средна; +++ - висока; - ниска; -- средна; --- висока

КОНСТАТИРАНИ ПРОБЛЕМИ	ФАКТОРИ И ПРИЧИНИ	ПРОМЕНИ/ ТЕНДЕНЦИИ/ СТЕПЕНИ
ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ		
<p>Потенциална уязвимост на екосистеми, местообитания и видове</p>	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Локално проявление на глобалните климатични промени ⇒ Намаляване на водните ресурси 5-10% за миналия период, същевременно увеличено водопотребление с нови водохващания; ⇒ Влошено хидрохимично състояние на водите от дифузни източници на замърсяване – септични ями, пашувачи животни, третиране на ски-пистите с торове за стабилизиране на тревната покривка ⇒ Липса на пречистване на отпадъчните води от преобладаващата част от точковите източници; ⇒ Ерозионни процеси са картирани върху 854.1 ха от НП – само 30% от тази площ е определена като ерозирана(с II-ра степен на ерозираност). Понастоящем върху ски-пистите са картирани 16.0 ха или 14% от общата площ на пистите. ⇒ Уязвимостта на природните местообитания от Приложение 1 на ЗБР се определя със средна степен. Като най-силно уязвими се определят водните и преовлажнени торфищни местообитания. По-силно уязвими са 2 от приоритетните природни местообитания 6230 Богати на видове картълони съобщества върху силикатен терен – под влияние на пашата и 91D0 Мочурни гори – от промени в хидрологичния режим при протичащи естествени сукцесии и антропогенно въздействие 	
<p>Проблеми по състоянието и дейностите в горите</p>	<p>⇒ Горските съобщества са уязвими от естествени и антропогенни фактори:</p>	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

- ⇒ Климатични промени, пожари, ветроломи и снеголоми, лавини;
- ⇒ Показател е влошеното състояние на горскодървесната растителност от гъбни болести и насекомни вредители: средна степен за обикновения смърч и обикновената ела и ниска степен за бялата мура, белия бор и обикновения бук
- ⇒ Дейностите по извеждането на сечи отгледни и санитарни, както и изваждане на суха и паднала маса се извършват от местното население. Не е гарантирано извеждане на професионална сеч за опазване на оставащите дървета;
- ⇒ Количеството на сухата и паднала маса е с относително висок процент и запас;
- ⇒ Констатира се незаконно добиване на дървесина в прилежащите на парка територии с въздействие върху периферията на НП
- ⇒ Ограничено се наблюдават повреди от диви животни,
- ⇒ Регистрирани са нарушения - ограничено и в границите на НП от браконьерска сеч на единични дървета
- ⇒ Реализираните през периода на План'04 планирани поддържащи и възстановителни дейности в горските съобщества се извършват без устройствени планове и проекти.

Влошено състояние на високопланински тревни местообитания и езера от паша на домашни животни

- ⇒ Обедняване и ерозия на високопланинските пасища, в следствие от прекомерна паша на едър рогат добитък. Използване на езерата за водопой.
- ⇒ Увеличаване на натиска от пашуването върху водните тела;
- ⇒ Обедняване на картъловите пасища. Образуване на съобщества с доминиране на *Rumex alpinus* и *Verbascum longifolius*.
- ⇒ Евтрофикация и изменение на водната растителност. Утъпкване на видовете, обитаващи високопланинските мочури
- ⇒ Недостатъчен контрол върху спазването на разрешените за паша на домашни животни зони; Свободен достъп на животните до

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

	водните тела и неконтролното им придвижване дори в зони за санитарна охрана.	
Заплахи за водорасловата флора	⇒ Заплахите за водораслите в олиготрофните езера (местообитание 3130) са свързани с повишена еутрофикация на водата поради вток на биогенни елементи, ерозия и разрушаване на бреговете, намаляване на прозрачността на водата. Тези заплахи са резултат най-вече от пасуващите стада от едри породи крави край бреговете на езерата - например край Спанополските езера, Рибното, Окото, ез. Безбог и др.	
Уязвимост на ядливите гъби	⇒ Продължава неконтролното събиране на ядливи гъби за лични нужди и търговски цели на територията на парка. За голяма част от населението с ниски доходи в региона това се е превърнало в поминък, което определя големите количества ценни ядливи гъби, които се събират за търговски цели. ⇒ Това предизвиква негативни последици върху популациите на ядливите гъби, още повече, че плодните тела се събират в повечето случаи неправилно - с изтръгване и нарушаване цялостта на мицела.	
Уязвимост на видовете от ихтиофауната и местообитанията вследствие на човешка дейност	⇒ Изграждане на хидротехнически съоръжения, като ВЕЦ, диги, прегради и др. ⇒ Загуба на местообитания – изчезване на езера на територията на Парка, в резултат на засушаване ⇒ Зарибяване с неконтролиран зарибителен материал ⇒ Браконьерство ⇒ Замърсяване на околната среда	
Нерешени проблеми с отвеждане и пречистване на отпадните води	⇒ Недостатъчен контрол върху спазването на изискванията на нормативните документи за отвеждане и пречистване на генерираните отпадъчни води в защитена територия със световно значение, слаба разяснителна активност за рисковете и вредите от пренебрегване на този проблем.	- Локално влошаване на екологичната обстановка; + Тенденции към подобряване

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

	<p>⇒ Има тенденция за намаляване на устойчивостта на водните тела спрямо замърсяване с биогенни елементи и еутрофикация.</p>	<p>Степен висока отрицателна</p>
<p>Свързани със строителство</p>	<p>⇒ Липса на локални подробни устройствени решения с предвиждания, гарантиращи устойчивост в развитието на строежите и тяхното модернизиране.</p> <p>⇒ Неустановеност по отношение на техническото съответствие и енергийната ефективност, в т.ч. капацитетни възможности и нормативни изисквания в съответствие с общия законов ред за значителна част от строежите, налагаща необходимост от нови проектни решения.</p> <p>⇒ Допълващото застрояване със спомагателни функции преобладаващо надвишава по площ основното застрояване в зоните.</p>	
<p>Състояние на обслужващите обекти за подслон и прилежащите им площи</p>	<p>⇒ Незадоволително състояние на обектите за подслон, както и оформяването на околните на сградите пространства.</p> <p>⇒ Предвид тенденцията за повишаване на изискванията за качество на обитаване, минимизиране на експлоатационни разходи и потребности, режимите и нормите в зоната на сградите и съоръженията, трябва да осигуряват коректни възможности за реализиране на дейности по модернизиране и рехабилитация на материалната база и терените, и пълното им адаптиране им към действащото законодателство.</p>	
<p>СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ</p>		
<p><i>Отсъствие на регламентиран и устроени места за палатъчни лагери и места за каравани</i></p>	<p>⇒ Наблюдават се следи от палене на огън на необозначени места. Изхвърляне на хранителни отпадъци и опаковки след кампинуване.</p> <p>⇒ Като препоръка и елемент на Стратегията за устойчиво управление на природните ресурси, чрез насърчаване на устойчив туризъм в НП Пирин“, 2011 г., ДНП „Пирин“, както и констатациите при проучванията и препоръките на</p>	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

	туристическите дружества към План'14, този проблем ще намери планово решение.	
Нерегламентирано паркиране на моторни превозни средства под склопа на гората	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ В отделни райони в резултат на прекомерно рекреационно натоварване и отсъствие на места за паркиране, се наблюдава паркиране на МПС по поляни и под склопа на гората, с което се нарушава естествения характер на площите ⇒ При леглова база от 1822 места общо са необходими около 460 паркоместа., при съществуващи 260-270. 	
Ползване на лечебни растения за стопански/търговски цели	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Събирането на лечебни растения с търговска цел е забранено на територията на НП Пирин ⇒ Видове с ресурсно значение са: <i>Hypericum perforatum</i> (Жълт кантарион), <i>Hypericum maculatum</i> (Петнист кантарион), <i>Thymus spp. diversa</i> (Мащерка), <i>Achillea millefolium complex</i> (Бял равнец), <i>Fragaria vesca</i> (Горска ягода), <i>Chenopodium bonus-henricus</i> (Чувен), <i>Rubus idaeus</i> (Малина), <i>Rumex alpinus</i> (Алпийски лапад), <i>Verbascum longifolium ssp. pannosum</i> (Дълголистен лопен) и <i>Vaccinium myrtillus</i> (Черна боровинка). По-голяма част от посочените видове се познават от местното население и се събират за лични нужди и търговски цели. ⇒ За опазване на ресурсите от лечебни растения в НП „Пирин“ задължително трябва да се спазват заложените режими и норми за събиране на лечебни растения в ЗЛР и в План'14 ще се посочат зоните, от които ще се събират. 	
Рекреационна деградация по пешеходни маршрути и места за отдих	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Наблюдава се утъпкване. Оголване на корените на дърветата. ⇒ Разнасяне на семена от туристическите обувки и моторните превозни средства. ⇒ Съзнателно събиране на лечебни или редки растения ⇒ Поява на ерозия. Обрастване на туристическите пътеки с <i>Juncus tenuis</i>. 	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

	Обедняване на видовия състав	
<i>Неизяснена собственост на сгради</i>	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Негативно отражение в дейността по управление и контрол на територията ⇒ Липса на приемственост на информацията ⇒ Претенции за собственост от повече от един субект за основното застрояване и липса на мотивация за инвестиране в инфраструктура; ⇒ Липса на документи, изясняващи извършените разпоредителни действия от предишните собственици; 	
<i>Отсъствие на маркировка по някои основни туристически маршрути</i>	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Търсене алтернативни пътеки - засягане находища на редки видове. ⇒ Сигурността на туристите 	
<i>Някои проблеми свързани с планираните функционални зони и режимите в тях в План '04</i>	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Определеният обхват на „зона за туризъм“ в План '04 покрива главно райони от Националния парк зает от ски-писти, ски път и обслужващите ги съоръжения. Туризмът се идентифицира само от ски-спорт – зимен туризъм. ⇒ Не е спазен основен устройствен принцип на зонирание, за разсредоточаване на туристическото натоварване и относителна равнопоставеност на общините при развитието на туристическите дейности; ⇒ Не са предвидени възможности за извършване на археологически разкопки, както и дейности за консервация, реставрация и експониране на археологическите недвижими ценности на територията на НП Пирин - режими и норми общовалидни за цялата територия на националния парк - научни изследвания и действия по проучване и опазване на археологически обекти по реда на Наредба №Н-12/21.11.2012г. на Министерството на културата. 	